ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ
հակակոռուպցիոն կենտրոն

ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւան, 3 հունիսի, 2009թ.

«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ» (ԹԻ) միջազգային հակակոռուպցիոն շարժման՝ «Կոռուպցիայի համաշխարհային բարոմետր 2009թ.» հասարակական կարծիքի համաշխարհային հարցման մասնակիցների ավելի քան կեսը (54%) հավատացած է, որ գործարար ոլորտի ներկայացուցիչներն օգտագործում են կաշառքը հանրային քաղաքականության, օրենքների ու կանոնակարգերի վրա ազդելու նպատակով, կամ այլ կերպ ասած՝ տեղի է ունենում նրանց կողմից պետության զավթում: Ինչպես երեւում է Պատկեր 1-ից, այս ընկալումը, մասնավորապես, մեծ տարածում ունի հարցման մեջ ներգրավված ԱՊՀ պետություններում (Հայաստան, Ադրբեջան, Բելառուս, Վրաստան, Մոլդովա, Ռուսաստան եւ Ուկրաինա). այդ երկրներում պետության զավթման առկայության վերաբերյալ նշել է հարցման ենթարկվածների ավելի քան 70%-ը:

Հարցման ենթարկված երկրների ու տարածքների մոտավորապես 1/5-ում, ներառյալ այն երկրները (Հոնկոնգ, Լյուքսեմբուրգ, Շվեյցարիա), որոնք աշխարհի գլխավոր ֆինանսական կենտրոններից են, որպես ամենակոռումպացված ոլորտ նշվել է մասնավոր հատվածը (Աղյուսակ 1): Բարոմետրը նաեւ ցույց է տվել, որ հարցվողների կեսը ցանկանում է ակտիվորեն աջակցել մաքուր բիզնեսին (Աղյուսակ 2): Հայաստանը գտնվում է այն երկրների շարքում, որտեղ հարցման ենթարկվածների 46-64%-ը պատրաստ է ավելի մեծ գումար վճարել կոռուպցիայից զերծ ընկերություններից ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելու համար:

Հարցումն անց է կացվել աշխարհի 69 երկրների ու տարածքների ավելի քան 73,000 մարդկանց շրջանում 2008թ. հոկտեմբերից 2009թ. փետրվարն ընկած ժամանակահատվածում: 50 երկրներում այն անցկացվել է «Գելափ Ինթերնեշնլ»-ի «Հանրության ձայնը» ծրագրի շրջանակներում, իսկ 19-ում՝ այլ կազմակերպությունների կողմից: Հայաստանում հարցումն իրականացվել է հունվարի 25-ից մինչեւ փետրվարի 5-ը վրացական «Ջորջիըն Օփինյն Ռիսըրչ Բիզնես Ինթերնեշնլ» (ԳՕՐԲԻ) կազմակերպության կողմից՝ 1000 անհատական հարցազրույցների միջոցով:

Ըստ Բարոմետրի տվյալների, կաշառատվությունն անհամամասնորեն ավելի մեծ բեռ է հանդիսանում աղքատների համար: Հարցման ենթարկված 10 անձանցից 1-ը հայտնել է, որ կաշառք է վճարել նախորդ 12 ամիսների ընթացքում (Աղյուսակ 3): Պատկեր 2-ը ցույց է տալիս, որ 10 հարցվողներից 4-ը հաշվետու ժամանակահատվածում կաշառք է վճարել Միջին Արեւելքում եւ Հյուսիսային Աֆրիկայում, իսկ 10 հարցվողներից 3-ը՝ ԱՊՀ երկրներում եւ Աֆրիկայի Անդրսահարյան տարածաշրջանում: Ավելին, կաշառք վճարած 10 հարցվողներից 4-ի համար վճարումները միջին հաշվով կազմել են իրենց տարեկան եկամուտների մոտավորապես 10%-ը (Պատկեր 3):

Ինչպես երևում է Աղյուսակ 3-ից, մանր կաշառակերությունն առավել մեծ տարածում ունի Ադրբեջանում, Իրաքում, Լիբերիայում, Կամբոջայում, Կամերունում, Հայաստանում, Սիերա

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փող 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

Լեռնեյում եւ Ուգանդայում (երկրները դասավորված են այբբենական կարգով): Միեւնույն ժամանակ, բոլոր հարցվողների կողմից ոստիկանությունը նշվել է որպես առավել հաճախ կաշառք պահանջող հաստատություն: Ողջ աշխարհում նախորդ տարվա ընթացքում ոստիկանության հետ առնչություն ունեցող 4-ից 1-ը կաշառք է վճարել (Պատկեր 4):

Հարցումը ցույց է տվել նաեւ, որ կոռուպցիայի դեմ պայքարելու կառավարության ջանքերն ընդհանուր առմամբ ընկալվում են որպես ոչ արդյունավետ. նման կարծիքի է հարցվողների 56%-ը (Աղյուսակ 4): Տվյալ հարցում ԱՊՀ երկրների թվում Վրաստանը ստացել է ամենաբարձր (հարցվողների 57%-ը), իսկ Ուկրաինան՝ ամենացածր (հարցվողների 7%-ը) դրական գնահատականը, իսկ Հայաստանում այն կազմում է 38%:

Ինչպես երևում է Աղյուսակ 5-ից Հարցվողների կողմից որպես առավել կոռումպացված հաստատություններ են ընկալվում կուսակցությունները (68%), խորհրդարանները (63%) եւ քաղաքացիական ծառայությունը (60%): Միաժամանակ, Բուլղարիայում, Խորվաթիայում, Կամբոջայում, Կոսովոյում, Հայաստանում, Մակեդոնիայում, Մոնղոլիայում, Պերուում և Վրաստանում հարցվողների կողմից որպես այդպիսին է ընկալվում դատական համակարգը (Աղյուսակ 6):

Պատկեր 5-ն ամփոփում է այն պատճառները, թե ինչու հարցվողները չեն հայտնում կաշառակերության դեպքերի մասին. նրանց մեծ մասի կարծիքով արդյունավետ չեն կոռուպցիային առնչվող բողոքներին ընթացք տալու մեխանիզմները: Ընդսմին, նախորդ տարի կաշառք վճարած 4 անձից գրեթե 1-ն էր պաշտոնական բողոք ներկայացրել, ինչը ցույց է տալիս, որ հարցվողներն իրենց ընկալումներում ցածր են գնահատում կաշառակերության դեպքերը հայտնելու և դրանց ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու մեխանիզմների լեգիտիմության ու արդյունավետության մակարդակը:

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փողոց 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

ՀԱՎԵԼՎԱԾ. ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ ԵՒ ԹՎԵՐ

Պատկեր 1. Հարցվածների տեսակետները պետության զավթման վերաբերյալ՝ ըստ տարածաշրջանների

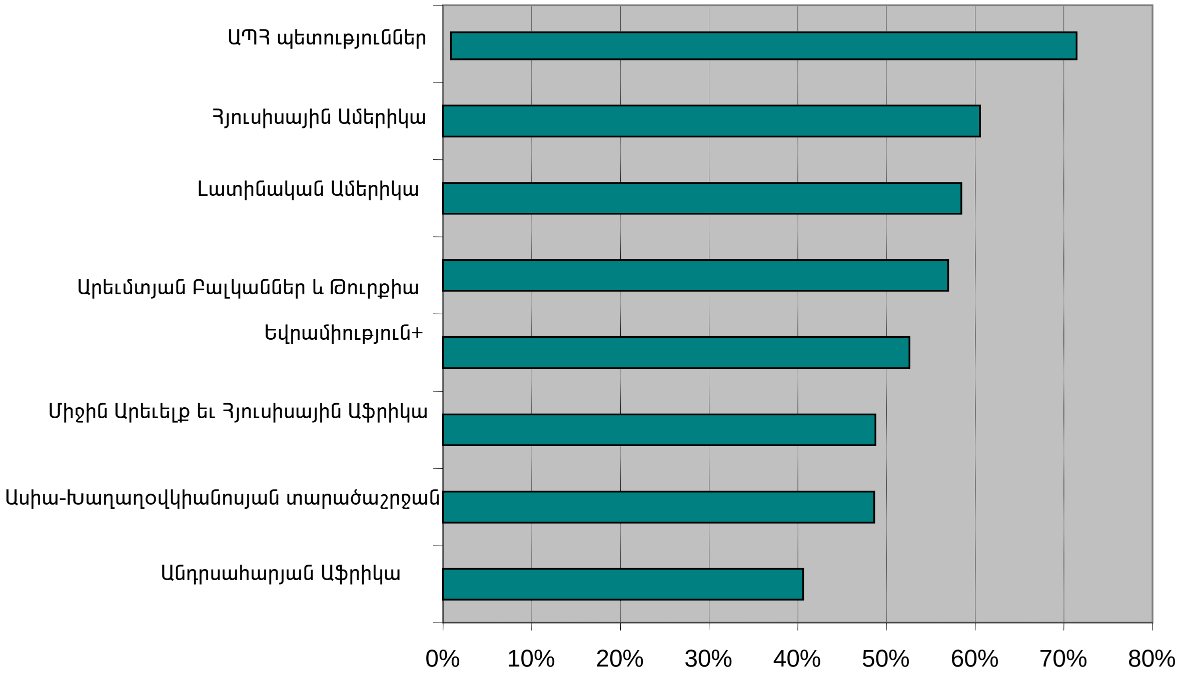

Հարցվողների այն տոկոսը, որոնք գտնում են, որ իրենց երկրներում մասնավոր հատվածը օգտագործում է կաշառքը կառավարության քաղաքականության, օրենքների կամ կանոնակարգերի վրա ազդելու համար

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փող 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

Աղյուսակ 1. Ձեր ընկալմամբ, ի՞նչ չափով են կոռուպցիայի ազդեցությանը ենթարկվել տվյալ երկրի հետեւյալ հաստատությունները/կառույցները (1- ընդհանրապես կոռումպացված չեն, 5-լիովին կոռումպացված են):

Երկիր/տարածք	Կուսակցու-թյուններ	Խորհրդարան/ օրենսդիր իշխանություն	Բիզնես/մասնա վոր հատված	Լրատցվա-միջոցներ	Պետական պաշտոնյաներ/ քաղաքացիական ծառայողներ	Դատական համակարգ	Միավորների միջինը
Ամբողջական ընտրանք	3.9	3.7	3.5	3.2	3.8	3.5	3.6
Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջան	3.9	3.8	3.5	3.0	4.0	3.5	3.6
Բրունեյ Դարուսալամ	2.1	2.1	2.7	1.9	2.6	2.0	2.3
Կամբոջա	3.0	2.7	2.6	2.3	3.5	4.0	3.0
Յոնկոնգ	3.3	2.7	3.9	3.6	3.0	2.5	3.2
Յնդկաստան	4.2	3.6	3.4	2.9	3.7	3.2	3.5
Ինդոնեզիա	4.0	4.4	3.2	2.3	4.0	4.1	3.7
Ճապոնիա	4.3	3.9	3.8	3.6	4.3	3.2	3.9
Մալայզիա	3.9	3.3	3.4	2.7	3.7	3.1	3.4
Պակիստան	3.5	3.7	3.5	3.0	4.1	3.8	3.6
Ֆիլիպիններ	4.0	3.9	3.0	2.0	4.0	3.4	3.4
Սինգապուր	2.1	1.8	2.7	2.5	2.2	1.8	2.2
Յարավային Կորեա	4.3	4.2	3.8	3.6	3.7	3.6	3.9
Թաիլանդ	4.1	3.1	3.2	2.8	3.6	2.8	3.3
Եվրամիություն+	3.7	3.4	3.4	3.3	3.4	3.1	3.4
Ավստրիա	3.3	2.6	2.9	3.0	2.7	2.4	2.8
Բուլղարիա	4.3	4.2	3.9	3.0	4.1	4.5	4.0
Չեխիա	3.6	3.5	3.4	2.9	3.7	3.4	3.4
Դանիա	2.6	2.1	2.9	2.8	2.3	1.7	2.4
Ֆինլանդիա	2.9	2.5	2.8	2.6	2.1	1.9	2.5
Յունաստան	4.4	3.7	3.4	3.8	3.7	3.4	3.7
Յունգարիա	4.2	3.8	4.3	3.7	3.6	3.1	3.8
Իսլանդիա	3.9	3.1	4.3	3.5	3.4	2.7	3.5
Իսրայել	4.3	4.0	3.3	3.2	3.6	2.9	3.5
Իտալիա	4.1	3.8	3.3	3.4	3.9	3.5	3.7
Լիտվա	4.0	4.0	3.5	3.0	3.9	3.9	3.7
Լյուքսեմբուրգ	3.2	2.9	3.7	3.5	3.2	3.0	3.3
Նիդեռլանդներ	2.6	2.3	3.1	2.8	2.7	2.3	2.6
Նորվեգիա	3.1	2.7	3.8	3.5	3.2	2.5	3.1
Լեհաստան	3.5	3.4	3.6	3.4	3.8	3.4	3.5
Պորտուգալիա	4.0	3.4	3.7	2.8	3.1	3.3	3.4
Ռումինիա	4.3	4.3	3.8	3.4	3.8	4.2	4.0
Իսպանիա	3.6	3.1	3.5	3.1	3.0	3.0	3.2
Շվեյցարիա	2.9	2.6	3.2	3.1	2.5	2.2	2.8
Մեծ Բրիտանիա	3.6	3.3	3.5	3.5	3.2	2.8	3.3
Լատինական Ամերիկա	4.2	4.0	3.5	3.2	4.0	4.1	3.8
Արգենտինա	4.4	4.2	3.7	3.3	4.3	4.2	4.0
Բոլիվիա	4.5	4.2	3.4	3.3	4.1	4.4	4.0
Չիլի	4.2	3.9	3.8	3.4	4.0	4.2	3.9
Կոլումբիա	4.0	3.9	3.1	2.9	3.7	3.5	3.5
Էլ Սալվադոր	4.4	3.4	2.9	3.0	3.9	4.2	3.6
Պանամա	4.6	4.6	3.3	2.8	4.3	4.4	4.0
Պերու	4.3	4.3	3.5	3.3	3.8	4.4	3.9
Վենեսուելա	4.3	3.9	3.5	3.4	4.2	4.1	3.9
Միջին Արեւելք եւ Յյուսիսային Աֆրիկա	3.6	3.3	3.5	3.2	3.9	3.1	3.5
Իրաք	3.7	3.4	3.6	3.3	3.9	3.1	3.5
Քուվեյթ	2.3	1.8	3.0	2.4	3.4	1.7	2.5
Լիբանան	4.1	3.8	3.4	3.4	3.9	3.3	3.6
Մարոկո	3.5	3.5	3.0	2.7	4.6	4.1	3.6
ԱՊՅ պետություններ և Մոնղոլիա	3.9	3.9	3.7	3.5	4.4	4.0	3.9
Յայաստան	3.0	3.1	3.0	2.9	3.2	3.3	3.1

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փող 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 • Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am • www.transparency.am

Ադրբեջան	2.8	3.1	3.4	2.7	3.9	4.0	3.3
Բելառուս	3.2	3.0	3.4	3.0	3.7	3.4	3.4
Վրաստան	3.1	3.1	2.9	2.9	3.2	3.3	3.1
Մոլդովա	3.6	3.4	3.7	3.1	3.6	3.7	3.5
Մոնղոլիա	3.9	3.9	3.3	3.0	3.6	4.1	3.7
Ռուսաստան	3.9	3.9	3.7	3.5	4.5	3.9	3.9
Ուկրաինա	4.4	4.5	4.3	3.8	4.5	4.5	4.3
Հյուսիսային Ամերիկա	4.0	3.8	3.7	3.6	3.6	3.1	3.6
Կանադա	3.5	3.2	3.4	3.1	3.1	2.7	3.2
ԱՄՆ	4.0	3.9	3.7	3.7	3.7	3.2	3.7
Անդրսահարյան Աֆրիկա	4.1	3.7	3.2	2.9	3.7	3.6	3.5
Կամերուն	4.1	3.8	3.7	3.5	4.3	4.5	4.0
Գանա	3.7	3.1	3.3	3.0	4.2	4.1	3.6
Քենիա	4.0	4.0	3.3	1.8	4.1	4.0	3.5
Լիբերիա	3.4	4.1	3.7	2.8	4.0	4.3	3.7
Նիգեր	4.2	3.8	3.3	3.0	3.4	3.4	3.5
Սենեգալ	3.7	3.7	3.1	2.9	3.9	3.8	3.6
Սիերա Լեոնե	4.0	3.8	3.9	2.6	4.3	4.3	3.8
Ուգանդա	3.3	3.4	2.5	2.1	3.9	3.9	3.2
Զամբիա	3.5	2.8	2.9	2.2	4.1	3.8	3.2
Արեւմտյան Բալկաններ և Թուրքիա	3.6	3.5	3.7	3.4	3.7	3.5	3.6
Բոսնիա-Հերցեգովինա	4.4	4.3	4.2	3.7	4.2	4.3	4.2
Խորվաթիա	4.1	4.1	4.2	3.7	4.2	4.4	4.1
Մակեդոնիա	3.8	3.7	3.6	3.3	4.0	4.2	3.8
Կոսովո	3.8	3.4	3.7	2.3	3.3	4.0	3.4
Սերբիա	4.1	3.8	3.9	3.7	3.9	3.9	3.9
Թուրքիա	3.4	3.4	3.6	3.4	3.6	3.3	3.5

Աղյուսակ 2. Կոռուպցիայից զերծ ընկերությունից ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելու համար ավելին վճարելուն պատրաստ հարցվողների տոկոսն ըստ երկրների	
Կոռուպցիայից զերծ ընկերությունից ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելու համար ավելին վճարելուն պատրաստ հարցվողների տոկոսը	Երկիր/տարածք
Բարձր. հարցվողների ավելի քան 64 տոկոսը	Ավստրիա, Կամբոջա, Կամերուն, Գանա, Հոնկոնգ, Իսրայել, Կոսովո, Լիբանան, Լիբերիա, Մարոկո, Պակիստան, Ֆիլիպիններ, Սենեգալ, Սիերա Լեոնե, Սինգապուր, Ուգանդա, ԱՄՆ, Վենեսուելա, Զամբիա
Միջինից բարձր. հարցվողների 46-ից 64 տոկոսը	Հայաստան, Բոլիվիա, Կանադա, Կոլումբիա, Մակեդոնիա, Հունաստան, Իսլանդիա, Ինդոնեզիա, Իրաք, Քենիա, Քուվեյթ, Լյուքսեմբուրգ, Մալայզիա, Նիգեր, Պանամա, Պերու, Պորտուգալիա, Ռուսաստան, Թաիլանդ, Մեծ Բրիտանիա
Միջինից ցածր. հարցվողների 30-ից 45 տոկոսը	Արգենտինա, Ադրբեջան, Բրունեյ Դարուսսալամ, Չիլի, Խորվաթիա, Դանիա, Էլ Սալվադոր, Ֆինլանդիա, Վրաստան, Հնդկաստան, Իտալիա, Ճապոնիա, Մոնղոլիա, Նիդերլանդներ, Նորվեգիա, Սերբիա, Հարավային Կորեա, Իսպանիա, Թուրքիա, Ուկրաինա
Ցածր. հարցվողների մինչեւ 30 տոկոսը	Բելառուս, Բոսնիա-Հերցեգովինա, Բուլղարիա, Չեխիա, Հունգարիա, Լիտվա, Մոլդովա, Լեհաստան, Ռումինիա, Շվեյցարիա

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փողոց 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

Աղյուսակ 3. Վերջին 12 ամսվա ընթացքում Դուք կամ Ձեր ընտանիքի որեւէ անդամ կաշառք վճարե՞լ է

Երկիր/տարածք	Կաշառք վճարած հարցվածների տոկոսը
Ընդամենը	13%
Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջան	10%
Բրունեյ Դարուսալամ	1%
Կամբոջա	47%
Հոնկոնգ	7%
Հնդկաստան	9%
Ինդոնեզիա	29%
Ճապոնիա	1%
Մալայզիա	9%
Պակիստան	18%
Ֆիլիպիններ	11%
Սինգապուր	6%
Հարավային Կորեա	2%
Թաիլանդ	11%
Եվրամիություն+	5%
Ավստրիա	2%
Բուլղարիա	5%
Չեխիա	11%
Դանիա	1%
Ֆինլանդիա	2%
Հունաստան	18%
Հունգարիա	14%
Իսլանդիա	2%
Իսրայել	1%
Լիտվա	30%
Լյուքսեմբուրգ	4%
Նիդերլանդներ	1%
Նորվեգիա	2%
Լեհաստան	4%
Պորտուգալիա	2%
Ռումինիա	14%
Իսպանիա	2%
Շվեյցարիա	1%
Մեծ Բրիտանիա	3%
Լատինական Ամերիկա	10%
Արգենտինա	4%
Բոլիվիա	30%
Չիլի	10%
Կոլումբիա	8%
Պանամա	4%
Պերու	20%
Վենեսուելա	28%
Միջին Արեւելք եւ Հյուսիսային Աֆրիկա	40%
Իրաք	44%
Քուվեյթ	20%

Լիբանան	14%
ԱՊՀ պետություններ և Մոնղոլիա	28%
Հայաստան	43%
Ադրբեջան	46%
Բելառուս	13%
Վրաստան	2%
Մոլդովա	28%
Մոնղոլիա	32%
Ռուսաստան	31%
Ուկրաինա	21%
Հյուսիսային Ամերիկա	2%
Կանադա	2%
ԱՄՆ	2%
Անդրսահարյան Աֆրիկա*	26%
Կամերուն	55%
Գանա	42%
Քենիա	37%
Լիբերիա	87%
Նիգեր	17%
Սենեգալ	39%
Սիերա Լեոնե	62%
Ուգանդա	55%
Արեւմտյան Բալկաններ և Թուրքիա	4%
Բոսնիա-Հերցեգովինա	9%
Խորվաթիա	4%
Մակեդոնիա	4%
Կոսովո	13%
Սերբիա	20%
Թուրքիա	2%

Հայաստան, Երևան 0025, Այգեստան փող 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

Պատկեր 2. Այն անձանց տոկոսը(ըստ տարածաշրջանների), ովքեր հայտնել են, որ վերջին 12 ամսվա ընթացքում կաշառք են տվել

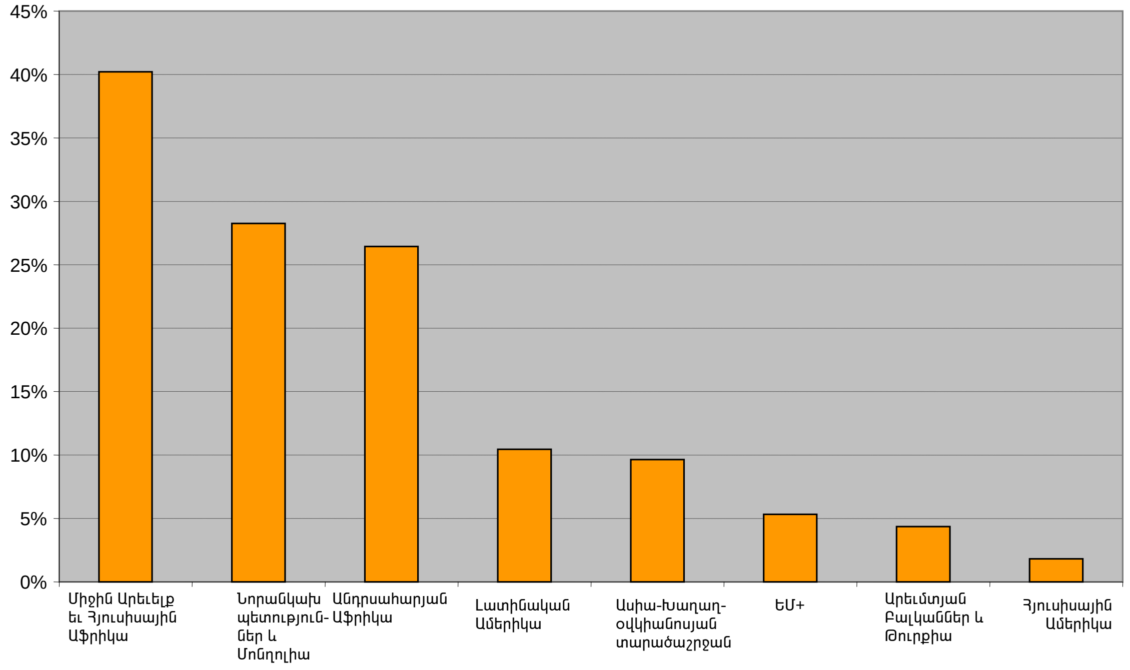

Վերջին 12 ամսվա ընթացքում կաշառք տված հարցվողների տոկոսը

Պատկեր 3. Տնային տնտեսությունների տարեկան եկամտի այն տոկոսը, որը ծախսվում է կաշառք վճարելու վրա

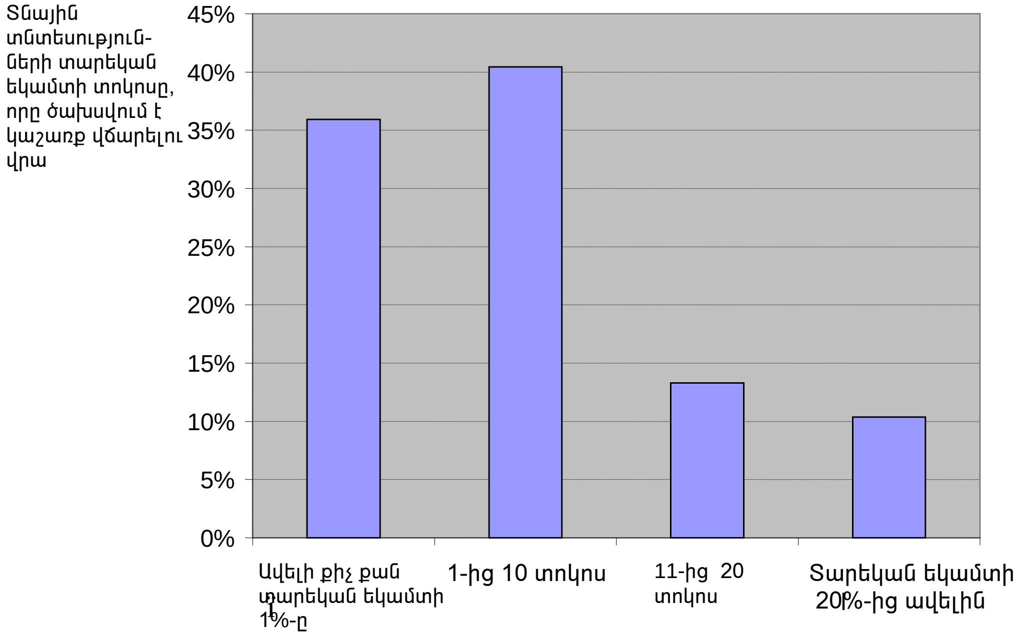

Պատկեր 4. Այն անձանց տոկոսը, ովքեր հայտնել են, որ կաշառք են տվել վերջին 12 ամսվա ընթացքում (ըստ ոլորտի/ծառայության)

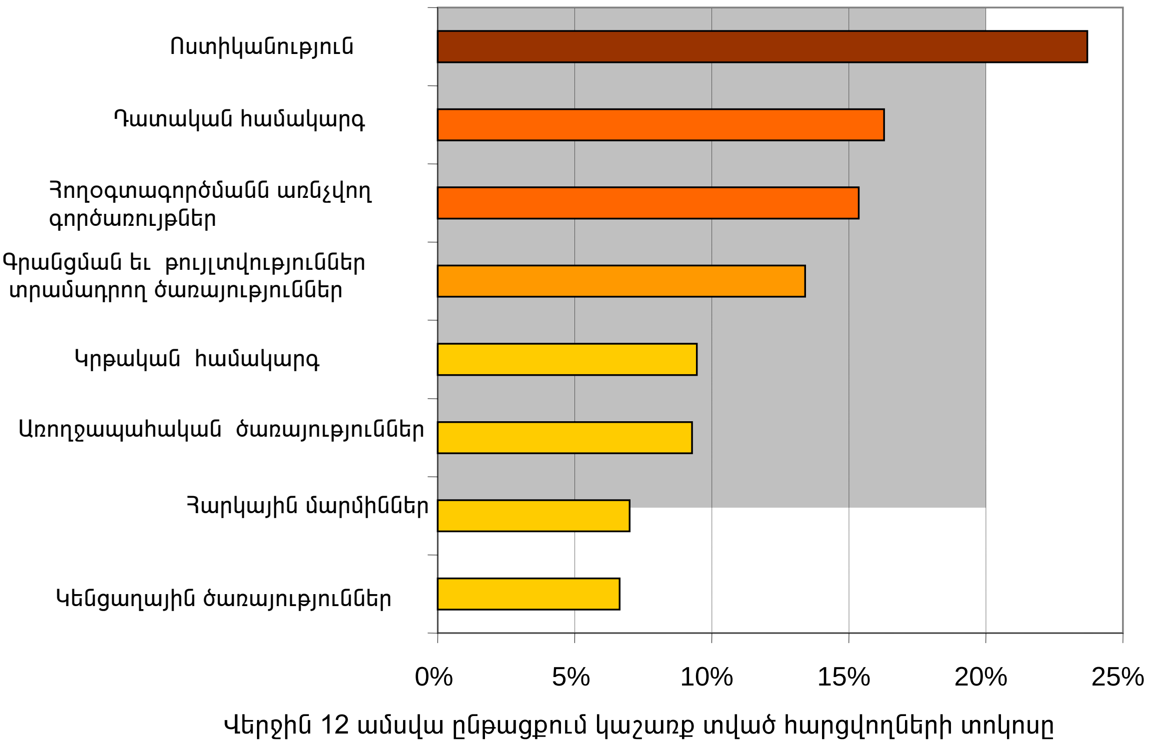

Աղյուսակ 4. Ինչպե՞ս կգնահատեիք կոռուպցիայի դեմ պայքարում Ձեր երկրի ներկա կառավարության ընթացիկ գործունեությունը:

Երկիր/տարածք	Ոչ արդյունավետ	Ո՛չ մեկը, ո՛չ մյուսը	Արդյունավետ
Ընդամենը	56%	13%	31%
Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան տարածաշրջան	62%	14%	25%
Բրունեյ Դարուսալամ	17%	5%	78%
Կամբոջա	28%	5%	67%
Հոնկոնգ	12%	0%	88%
Հնդկաստան	45%	13%	42%
Ինդոնեզիա	19%	7%	74%
Ճապոնիա	68%	21%	11%
Մալայզիա	67%	6%	28%
Պակիստան	51%	24%	25%
Ֆիլիպիններ	77%	2%	21%
Սինգապուր	4%	0%	96%
Հարավային Կորեա	81%	3%	16%
Թաիլանդ	65%	6%	28%
Եվրամիություն+	56%	20%	24%
Ավստրիա	57%	11%	32%
Բուլղարիա	76%	14%	10%
Չեխիա	64%	27%	9%
Դանիա	22%	29%	49%
Ֆինլանդիա	50%	0%	50%
Հունաստան	76%	12%	12%
Հունգարիա	70%	23%	7%
Իսլանդիա	47%	37%	16%
Իսրայել	86%	0%	13%
Իտալիա	69%	15%	16%
Լիտվա	84%	13%	3%
Լյուքսեմբուրգ	18%	34%	48%
Նիդեռլանդներ	34%	6%	60%
Նորվեգիա	61%	0%	39%
Լեհաստան	43%	36%	21%
Պորտուգալիա	73%	10%	16%
Ռումինիա	69%	11%	20%
Իսպանիա	44%	27%	29%
Շվեյցարիա	26%	33%	41%
Մեծ Բրիտանիա	39%	30%	31%
Լատինական Ամերիկա	61%	13%	26%
Արգենտինա	81%	12%	7%
Բոլիվիա	43%	18%	39%
Չիլի	59%	20%	21%
Կոլումբիա	34%	4%	62%
Էլ Սալվադոր	53%	36%	11%
Պանամա	65%	25%	10%
Պերու	71%	17%	12%
Վենեսուելա	65%	21%	14%
Միջին Արեւելք եւ Հյուսիսային Աֆրիկա	50%	17%	34%
Իրաք	49%	18%	33%
Քուվեյթ	23%	9%	68%
Լիբանան	65%	7%	28%
Մարոկո	64%	15%	21%
ԱՊՀ պետություններ և Մոնղոլիա	55%	24%	21%
Հայաստան	48%	14%	38%

Ադրբեջան	62%	23%	14%
Բելառուս	29%	20%	51%
Վրաստան	21%	22%	57%
Մոլդովա	40%	21%	39%
Մոնղոլիա	47%	22%	31%
Ռուսաստան	52%	26%	22%
Ուկրաինա	73%	19%	7%
Հյուսիսային Ամերիկա	72%	0%	28%
Կանադա	63%	0%	37%
ԱՄՆ	73%	0%	27%
Անդրսահարյան Աֆրիկա	28%	13%	59%
Կամերուն	63%	5%	33%
Գանա	34%	8%	58%
Քենիա	62%	14%	24%
Լիբերիա	45%	8%	48%
Նիգեր	14%	15%	71%
Սենեգալ	72%	12%	16%
Սիերա Լեոնե	25%	12%	64%
Ուգանդա	45%	7%	48%
Զամբիա	49%	9%	42%
Արեւմտյան Բալկաններ և Թուրքիա	53%	14%	33%
Բոսնիա-Հերցեգովինա	71%	14%	16%
Խորվաթիա	71%	14%	16%
Մակեդոնիա	18%	18%	65%
Կոսովո	43%	14%	43%
Սերբիա	58%	14%	28%
Թուրքիա	52%	14%	35%

Աղյուսակ 5. Հետեւյալ 6 ոլորտներից/հաստատություններից ո՞րն եք համարում առավել կոռումպացվածը:

Հայաստան, Երևան 0025, Ալեքսանի փող 9, տուն 6
Հեռ.՝ (374 10) 569910 ● Ֆաքս՝ (374 10) 571399
info@transparency.am ● www.transparency.am

Երկիր/տարածք	Կուսակցություններ	Խորհրդարան/օրենսդիր իշխանություն	Բիզնես/Մասնավոր հատված	Լրատվա-միջոցներ	Պետական պաշտոնյաներ/Քաղաքացիական ծառայողներ	Դատական համակարգ
Ընդամենը	29%	16%	14%	6%	26%	9%
Ասիա- Խաղաղ օվկիանոսյան տարածաշրջան	31%	15%	9%	4%	33%	8%
Բրունեյ Դարուսալամ	10%	3%	44%	4%	33%	6%
Կամբոջա	9%	2%	3%	0%	23%	62%
Հոնկոնգ	10%	2%	59%	15%	11%	3%
Հնդկաստան	58%	10%	9%	8%	13%	3%
Ինդոնեզիա	11%	47%	3%	1%	19%	20%
Ճապոնիա	40%	4%	5%	3%	46%	1%
Մալայզիա	42%	4%	12%	1%	37%	5%
Պակիստան	12%	14%	12%	8%	40%	14%
Ֆիլիպիններ	28%	26%	3%	1%	35%	7%
Սինգապուր	10%	5%	66%	8%	9%	2%
Հարավային Կորեա	38%	34%	9%	3%	12%	4%
Թաիլանդ	54%	6%	9%	2%	22%	7%
Եվրամիություն+	32%	11%	23%	9%	18%	9%
Ավստրիա	35%	4%	28%	17%	11%	5%
Բուլղարիա	21%	21%	5%	1%	13%	38%
Չեխիա	23%	12%	12%	5%	40%	9%
Դանիա	13%	5%	53%	18%	9%	2%
Ֆինլանդիա	39%	6%	35%	15%	3%	2%
Հունաստան	58%	7%	4%	10%	16%	5%
Հունգարիա	42%	9%	34%	5%	8%	2%
Իսլանդիա	23%	4%	55%	8%	9%	1%
Իսրայել	40%	23%	6%	7%	19%	5%
Իտալիա	44%	9%	7%	4%	27%	8%
Լիտվա	16%	23%	8%	3%	27%	23%
Լյուքսեմբուրգ	20%	4%	43%	15%	12%	7%
Նիդեռլանդներ	9%	5%	58%	10%	11%	7%
Նորվեգիա	6%	5%	62%	7%	16%	3%
Լեհաստան	23%	10%	21%	7%	31%	8%
Պորտուգալիա	29%	5%	33%	4%	15%	14%
Ռումինիա	17%	33%	13%	4%	15%	18%
Իսպանիա	27%	8%	29%	9%	15%	12%
Շվեյցարիա	23%	4%	38%	21%	9%	5%
Մեծ Բրիտանիա	30%	14%	27%	15%	10%	3%
Լատինական Ամերիկա	34%	20%	5%	3%	17%	21%
Արգենտինա	38%	13%	5%	4%	27%	13%
Բոլիվիա	36%	11%	5%	5%	21%	23%
Չիլի	32%	10%	9%	3%	18%	27%
Կոլումբիա	41%	26%	5%	3%	14%	12%
Էլ Սալվադոր	53%	11%	1%	2%	14%	19%
Պանամա	30%	38%	3%	1%	14%	13%
Պերու	18%	30%	4%	2%	7%	39%
Վենեսուելա	34%	8%	3%	11%	30%	14%
Միջին Արեւելք եւ Հյուսիսային Աֆրիկա	26%	9%	11%	5%	43%	6%
Իրաք	27%	10%	13%	5%	42%	4%
Քուվեյթ	13%	9%	10%	12%	54%	2%
Լիբանան	36%	14%	5%	9%	29%	8%
Մարոկո	8%	6%	4%	2%	62%	19%

ԱՊՀ պետություններ և Մոնղոլիա	10%	11%	10%	3%	54%	13%
Հայաստան	11%	12%	12%	13%	18%	33%
Ադրբեջան	1%	4%	16%	1%	49%	29%
Բելառուս	12%	5%	15%	8%	38%	22%
Վրաստան	12%	16%	9%	6%	21%	37%
Մոլդովա	17%	15%	25%	5%	19%	18%
Մոնղոլիա	22%	21%	4%	3%	23%	28%
Ռուսաստան	9%	8%	9%	3%	63%	8%
Ուկրաինա	12%	25%	11%	2%	28%	21%
Հյուսիսային Ամերիկա	21%	28%	23%	13%	13%	2%
Կանադա	30%	12%	32%	8%	13%	5%
ԱՄՆ	20%	30%	22%	13%	13%	2%
Անդրսահարյան Աֆրիկա	47%	13%	5%	3%	18%	14%
Կամերուն	18%	3%	5%	4%	35%	34%
Գանա	17%	5%	4%	3%	38%	35%
Քենիա	14%	20%	5%	1%	35%	25%
Նիգեր	63%	14%	5%	3%	9%	5%
Սենեգալ	23%	9%	6%	7%	27%	27%
Ուգանդա	13%	12%	4%	1%	34%	36%
Զամբիա	16%	4%	5%	2%	49%	25%
Արեւմտյան Բալկաններ և Թուրքիա	21%	12%	19%	8%	26%	14%
Բոսնիա-Հերցեգովինա	49%	14%	9%	1%	8%	19%
Խորվաթիա	13%	9%	11%	3%	20%	44%
Մակեդոնիա	11%	6%	7%	3%	23%	50%
Կոսովո	28%	11%	11%	1%	10%	39%
Սերբիա	30%	14%	17%	7%	17%	15%
Թուրքիա	14%	13%	25%	10%	35%	3%

Աղյուսակ 6. Որպես ամենակոռումպացված ընկալվող ոլորտը/հաստատությունը

Ոլորտ/հաստատություն	Երկիր/տարածք
Կուսակցություններ	Արգենտինա, Ավստրիա, Բոլիվիա, Բոսնիա-Հերցեգովինա, Չիլի, Կոլումբիա, Էլ Սալվադոր, Ֆինլանդիա, Հունգարիա, Հնդկաստան, Իսրայել, Իտալիա, Լիբանան, Մալայզիա, Նիգերիա, Սերբիա, Հարավային Կորեա, Թաիլանդ, Մեծ Բրիտանիա, Վենեսուելա
Խորհրդարան/Օրենսդիր իշխանություն	Ինդոնեզիա, Պանամա, Ռումինիա, ԱՄՆ
Բիզնես/Մասնավոր հատված	Բրունեյ Դարուսալամ, Կանադա, Դանիա, Հոնկոնգ, Իսլանդիա, Լյուքսեմբուրգ, Մոլդովա, Նիդեռլանդներ, Նորվեգիա, Պորտուգալիա, Սինգապուր, Իսպանիա, Շվեյցարիա
Պետական պաշտոնյաներ/ Քաղաքացիական ծառայողներ	Ադրբեջան, Բելառուս, Կամերուն, Չեխիա, Գանա, Իրաք, Ճապոնիա, Քենիա, Քուվեյթ, Լիտվա, Մարոկո, Պակիստան, Ֆիլիպիններ, Լեհաստան, Ռուսաստան, Սենեգալ, Թուրքիա, Ուկրաինա, Զամբիա
Դատական համակարգ	Հայաստան, Բուլղարիա, Կամբոջա, Խորվաթիա, Մակեդոնիա, Վրաստան, Կոսովո, Մոնղոլիա, Պերու, Սենեգալ, Ուգանդա

Աղյուսակ 5. Կաշառակերության դեմ պաշտոնական բողոք չներկայացնելու պատճառները

Հարցվողների այն տոկոսը, որը չի բողոքել, որովհետեւ…